

ПОГОДЖЕНО
на засіданні педагогічної ради
Ізмайлівської гімназії
протокол 30 вертня 2023 року

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
Ізмайлівської гімназії
Олександрійської міської ради Кіровоградської області
на 2023-2024 навчальний рік**

I. Загальні положення

Освітня програма Ізмайлівського закладу загальної середньої освіти (далі – освітня програма закладу) розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та Закону України «Про загальну середню освіту».

Основним засобом реалізації призначення закладу освіти є здійснення освітньої діяльності відповідно загальноосвітніх програм двох ступенів освіти:

- I ступеню – початкова загальна освіта;
- II ступеню – базова загальна середня освіта.

Виходячи з наявності у закладі усіх рівнів повної загальної середньої освіти, освітня програма розроблена відповідно до таких нормативних документів:

- Державні стандарти:
 - початкової загальної освіти (постанова Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87 зі змінами; 1-4 класи);
 - базової середньої освіти (постанова Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 № 898; 5-6 класи);
 - базової та повної загальної середньої освіти (постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1392; 7-9 класи).
- Типові освітні програми закладів загальної середньої освіти, зокрема для:
 - 1-2 класів НУШ – за Типовою освітньою програмою для 1-2-х класів закладів загальної середньої освіти, розробленою під керівництвом О.Савченко, затвердженою наказом МОН України від 21.03.2018 № 268; (зі змінами, затвердженими наказом МОН від 08.10.2019 № 1272);
 - 3-4 класів НУШ – за Типовою освітньою програмою для 3-4-х класів закладів загальної середньої освіти, розробленою під керівництвом О.Савченко, затвердженою наказом МОН України від 21.03.2018 № 268 (зі змінами, затвердженими наказом МОН від 08.10.2019 № 1273);
 - 5-6 класи НУШ – за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти навчальних з українською мовою навчання, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02.2020 року № 235;
 - 7-9 класів – за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженою наказом МОН України від 20.04.2018 № 405 (таблиця 1).

Освітню програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості та природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту й очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності та перспективності навчання;
 - взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
 - логічної послідовності й достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних

можливостей, потреб та інтересів дітей.

Освітня програма закладу окреслює рекомендовані підходи до планування й організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державними стандартами.

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення, які подані в рамках типових навчальних планів (додатки 1-6);

- перелік модельних навчальних програм для 5-6 класів, затверджених наказом МОН України від 12 липня 2021 року № 795 (додаток 7), та навчальних програм, за якими здійснюється вивчення предметів у 7-9 класах (додаток 8);

- очікувані результати навчання учнів, які подані в рамках навчальних програм та мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН;

- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;

- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1-4 класів у 2023-2024 навчальному році становить 2940 годин/навчальний рік:

- для 1 класу – 700 годин/навчальний рік
- для 2 класу – 840 годин/навчальний рік,
- для 3 класу – 525 годин/навчальний рік,
- для 4 класу – 875 годин/навчальний рік.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-9 класів у 2023-2024 навчальному році становить 5495 годин/навчальний рік:

- для 5 класу – 1015 годин/навчальний рік,
- для 6 класу – 1120 годин/навчальний рік,
- для 7 класу – 1085 годин/навчальний рік,
- для 8 класу – 1120 годин/навчальний рік,
- для 9 класу – 1155 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані закладу.

З метою виконання вимог Державних стандартів навчальний план закладу містить усі предмети інваріантної складової, передбачені обраним варіантом навчальних планів Типових освітніх програм.

Перелік освітніх галузей

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

- мовно-літературна;
- математична;
- природнича;

технологічна;
інформатична;
соціальна і здоров'язбережувальна;
громадянська та історична;
мистецька;
фізкультурна.

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань закладу. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів "Фізична культура" та "Основи здоров'я", а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної складової навчального плану.

Змістове наповнення предмета «Фізична культура» заклад освіти формує з варіативних модулів відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази закладу, кадрового забезпечення, народних традицій. Через варіативні модулі можуть реалізовуватись не лише окремі види спорту, а й ритміка, хореографія, пластика, фітнес тощо.

Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлюються відповідно до Закону України "Про загальну середню освіту".

Навчальний план зорієнтований на роботу закладу за 5-денним навчальним тижнем.

II. Початкова освіта

Початкова освіта – це перший рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає першому рівню Національної рамки кваліфікацій.

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Початкова освіта передбачає поділ на два цикли – 1-2 класи і 3-4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

Зміст програми має потенціал для формування у здобувачів початкової освіти таких ключових компетентностей:

- 1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно й письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;
- 2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та

іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей у навколишньому світі, моделювання процесів і ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань і вмій в особистому й суспільному житті людини;

4) компетентності в галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення та робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування вміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, вміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я та збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтва) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі **вміння**: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Враховуючи інтегрований характер компетентностей, у процесі реалізації освітньої програми використовуватимуться внутрішньопредметні та міжпредметні зв'язки, які сприяють цілісності результатів початкової освіти та переносу умінь у нові ситуації.

Вимоги до дітей, які розпочинають навчання в початковій школі, мають враховувати досягнення попереднього етапу їхнього розвитку.

Період життя дитини від п'яти до шести (семи) років (старший дошкільний вік) визначається цілісною зміною її особистості, готовністю до нової соціальної ситуації розвитку. Пріоритетом цього процесу є формування та розвиток базових особистісних якостей дітей: спостережливості, допитливості, довірливості поведінки, міжособистісної позитивної комунікації, відповідальності, діяльнісного і різнобічного освоєння навколишньої дійсності. Потенційно це виявляється в певному рівні готовності дитини до систематичного навчання – *фізичної, соціальної, емоційно-ціннісної, пізнавальної, мовленнєвої, творчої*.

Зберігаючи наступність із дошкільним періодом дитинства, початкова школа забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховує ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Розподіл навчальних годин за темами, розділами, вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у програмі.

Освітня програма має корекційно-розвивальний складник для осіб з особливими освітніми потребами.

Програми інваріантного складника Базового навчального плану є обов'язковими для використання в загальноосвітньому навчальному закладі.

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контроль-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів

не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії та самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Навчальні досягнення здобувачів у 1-4 класах підлягають вербальному, формувальному оцінюванню.

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладів освіти та (або) якості освіти.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування можуть проводитися моніторингові дослідження навчальних досягнень на національному, обласному, районному, шкільному рівнях, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

II. Базова середня освіта

Метою базової середньої освіти є розвиток природних здібностей, інтересів, обдарувань учнів, формування компетентностей, необхідних для їх соціалізації та громадянської активності, свідомого вибору подальшого життєвого шляху та самореалізації, продовження навчання на рівні профільної освіти або здобуття професії, виховання відповідального, шанобливого ставлення до родини, суспільства, навколишнього природного середовища, національних та культурних цінностей українського народу.

Реалізація мети базової середньої освіти ґрунтується на таких ціннісних орієнтирах, як:

повага до особистості учня та визнання пріоритету його інтересів, досвіду, власного вибору, прагнень, ставлення у визначенні мети та організації освітнього процесу, підтримка пізнавального інтересу та наполегливості;

забезпечення рівного доступу кожного учня до освіти без будь-яких форм дискримінації учасників освітнього процесу;

дотримання принципів академічної доброчесності у взаємодії учасників освітнього процесу та організації всіх видів навчальної діяльності;

становлення вільної особистості учня, підтримка його самостійності, підприємливості та ініціативності, розвиток критичного мислення та впевненості в собі;

формування культури здорового способу життя учня, створення умов для забезпечення його гармонійного фізичного та психічного розвитку, добробуту;

створення освітнього середовища, в якому забезпечено атмосферу довіри, без будь-яких форм дискримінації учасників освітнього процесу;

утвердження людської гідності, чесності, милосердя, доброти, справедливості, співпереживання, взаємоповаги і взаємодопомоги, поваги до прав і свобод людини, здатності до конструктивної взаємодії учнів між собою та з дорослими;

формування в учнів активної громадянської позиції, патріотизму, поваги до культурних цінностей українського народу, його історико-культурного надбання і традицій, державної мови;

плекання в учнів любові до рідного краю, відповідального ставлення до довкілля.

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти (5-9 класи), встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальний план основної школи передбачає реалізацію освітніх галузей базових навчальних планів Державного стандарту базової середньої освіти (5-6 класи) та Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти (7-9 класи) через окремі предмети, які охоплюють інваріантну складову.

Базова середня освіта у 5-6 класах має адаптаційний цикл, що дає змогу враховувати вікові та індивідуальні особливості розвитку і потреби учнів, а також забезпечити просування індивідуальними освітніми траєкторіями.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти.

Вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів 5 класу визначено на основі компетентнісного підходу.

До ключових компетентностей належать:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає вміння:

здійснювати комунікацію в усній та письмовій формі на основі знання функцій мови, ресурсів (лексики, граматики) і норм сучасної української літературної мови, типів мовної взаємодії, особливостей стилів мовлення інформаційних та художніх текстів, медіатекстів тощо;

здобувати та опрацьовувати інформацію з різних (друкованих та цифрових, зокрема аудіовізуальних) джерел у різних освітніх галузях і контекстах, критично осмислювати її та використовувати для комунікації в усній та письмовій формі, для обстоювання власних поглядів, переконань, суспільних і національних цінностей;

відповідально, усвідомлюючи цінність української мови як мови взаємодії на всій території держави, використовувати мовні засоби для досягнення

особистих і суспільних цілей у життєвих та навчальних ситуаціях, творчого самовираження;

2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає вміння:

здійснювати комунікацію в усній та письмовій формі на основі знання функцій мови, ресурсів (лексики, граматики) і норм мови, особливостей основних стилів і жанрів мовлення, типів мовної взаємодії;

здобувати і опрацьовувати інформацію з різних (друкованих та цифрових, зокрема аудіовізуальних) джерел, критично осмислювати її, використовувати в усній та письмовій комунікації для обстоювання власних поглядів, переконань, суспільних і національних цінностей;

відповідально використовувати мовні засоби для досягнення особистих і суспільних цілей у життєвих та навчальних ситуаціях, творчого самовираження, спираючись на особливості міжкультурної комунікації та досвід комунікації державною мовою;

відповідно до ситуації ефективно виражати ідеї, почуття, пояснювати та обговорювати факти, явища, події, обґрунтовувати свої погляди та переконання в усній і письмовій формі у різних особистісних і соціальних контекстах (побутових, навчальних, громадських тощо), спираючись на мовний і мовленнєвий досвід, мовні норми у спілкуванні, соціокультурні реалії та особливості міжкультурної комунікації;

3) математична компетентність, що передбачає здатність розвивати і застосовувати математичні знання та методи для розв'язання широкого спектра проблем у повсякденному житті; моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичного апарату; усвідомлення ролі математичних знань і вмінь в особистому та суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування наукового світогляду; здатність і готовність застосовувати відповідний комплекс наукових знань і методологій для пояснення світу природи; набуття досвіду дослідження природи та формулювання доказових висновків на основі отриманої інформації; розуміння змін, зумовлених людською діяльністю; відповідальність за наслідки такої діяльності;

5) інноваційність, що передбачає здатність учня реагувати на зміни та долати труднощі; відкритість до нових ідей; ініціювання змін у класі, закладі освіти, родині, громаді тощо; спроможність визначати і ставити перед собою цілі, мотивувати себе та розвивати в собі стійкість і впевненість, щоб навчатися і досягати успіхів;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення екологічних основ природокористування, необхідності охорони природи, дотримання правил поведінки на природі, ощадливого використання природних ресурсів,

розуміння контексту і взаємозв'язку господарської діяльності і важливості збереження природи для забезпечення сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає впевнене, критичне і відповідальне використання цифрових технологій для власного розвитку і спілкування; здатність безпечно застосовувати інформаційно-комунікаційні засоби в навчанні та інших життєвих ситуаціях, дотримуючись принципів академічної доброчесності;

8) навчання впродовж життя, що передбачає здатність визначати і оцінювати власні потреби та ресурси для розвитку компетентностей, застосовувати різні способи розвитку компетентностей, знаходити можливості для навчання і саморозвитку; спроможність навчатися і працювати в колективі та самостійно, організовувати своє навчання, оцінювати його, ділитися його результатами з іншими, шукати підтримки, коли вона потрібна;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають:

спроможність діяти як відповідальний громадянин, брати участь у громадському та суспільному житті, зокрема закладу освіти і класу, спираючись на розуміння загальнолюдських і суспільних цінностей, соціальних, правових, економічних і політичних принципів, ідей сталого розвитку суспільства, співіснування людей та спільнот у глобальному світі, критичне осмислення основних подій національної, європейської та світової історії, усвідомлення їх впливу на світогляд громадянина та його самоідентифікацію;

виявлення поваги до інших, толерантність, уміння конструктивно співпрацювати, співпереживати, долати стрес і діяти в конфліктних ситуаціях, зокрема пов'язаних з різними проявами дискримінації; дбайливе ставлення до особистого, соціального здоров'я, усвідомлення особистих відчуттів і почуттів, здатність дослухатися до внутрішніх потреб; дотримання здорового способу життя; розуміння правил поведінки та спілкування, що є загальноприйнятими в різних спільнотах і середовищах та ґрунтуються на спільних моральних цінностях; спроможність діяти в умовах невизначеності та багатозадачності;

10) культурна компетентність, що передбачає наявність стійкого інтересу до опанування культурних і мистецьких здобутків України та світу, шанобливого ставлення до культурних традицій українців, представників корінних народів і національних меншин, інших держав і народів; здатність розуміти і цінувати творчі способи вираження та передачі ідей у різних культурах через різні види мистецтва та інші культурні форми; прагнення до розвитку і вираження власних ідей, почуттів засобами культури і мистецтва;

11) підприємливість і фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, спроможність використовувати можливості та реалізовувати ідеї, створювати цінності для інших у будь-якій сфері життєдіяльності; здатність до активної участі в житті суспільства, керування власним життям і

кар'єрою; уміння розв'язувати проблеми; готовність брати відповідальність за прийняті рішення; здатність працювати в команді для планування і реалізації проектів, які мають культурну, суспільну або фінансову цінність, тощо.

Наскрізними в усіх ключових компетентностях є такі вміння:

1) читати з розумінням, що передбачає здатність до емоційного, інтелектуального, естетичного сприймання і усвідомлення прочитаного, розуміння інформації, записаної (переданої) у різний спосіб або відтвореної технічними пристроями, що охоплює, зокрема, уміння виявляти приховану і очевидну інформацію, висловлювати припущення, доводити надійність аргументів, підкріплюючи власні висновки фактами та цитатами з тексту, висловлювати ідеї, пов'язані з розумінням тексту після його аналізу і добору контраргументів;

2) висловлювати власну думку в усній і письмовій формі, тобто словесно передавати власні думки, почуття, переконання, зважаючи на мету та учасників комунікації, обираючи для цього відповідні мовленнєві стратегії;

3) критично і системно мислити, що виявляється у визначенні характерних ознак явищ, подій, ідей, їх взаємозв'язків, умінні аналізувати та оцінювати доказовість і вагомість аргументів у судженнях, зважати на протилежні думки та контраргументи, розрізняти факти, їх інтерпретації, розпізнавати спроби маніпулювання даними, використовуючи різноманітні ресурси і способи оцінювання якості доказів, надійності джерел і достовірності інформації;

4) логічно обґрунтовувати позицію на рівні, що передбачає здатність висловлювати послідовні, несуперечливі, обґрунтовані міркування у вигляді суджень і висновків, що є виявом власного ставлення до подій, явищ і процесів;

5) діяти творчо, що передбачає креативне мислення, продукування нових ідей, доброзечне використання чужих ідей та їх доопрацювання, застосування власних знань для створення нових об'єктів, ідей, уміння випробовувати нові ідеї;

6) виявляти ініціативу, що передбачає активний пошук і пропонування рішень для розв'язання проблем, активну участь у різних видах діяльності, їх ініціювання, прагнення до лідерства, уміння брати на себе відповідальність;

7) конструктивно керувати емоціями, що передбачає здатність розпізнавати власні емоції та емоційний стан інших, сприймати емоції без осуду, адекватно реагувати на конфліктні ситуації, розуміти, як емоції можуть допомагати і заважати в діяльності, налаштовуючи себе на пошук внутрішньої рівноваги, конструктивну комунікацію, зосередження уваги, продуктивну діяльність;

8) оцінювати ризики, що передбачає вміння розрізняти прийнятні і неприйнятні ризики, зважаючи на істотні фактори;

9) приймати рішення, що передбачає здатність обирати способи розв'язання проблем на основі розуміння причин та обставин, які призводять до їх виникнення, досягнення поставлених цілей з прогнозуванням та урахуванням можливих ризиків та наслідків;

10) розв'язувати проблеми, що передбачає вміння аналізувати проблемні ситуації, формулювати проблеми, висувати гіпотези, практично їх перевіряти та

обґрунтовувати, здобувати потрібні дані з надійних джерел, презентувати та аргументувати рішення;

11) співпрацювати з іншими, що передбачає вміння обґрунтовувати переваги взаємодії під час спільної діяльності, планувати власну та групову роботу, підтримувати учасників групи, допомагати іншим і заохочувати їх до досягнення спільної мети.

Основними видами оцінювання результатів навчання учениць/учнів 5 класу є формувальне, поточне та підсумкове: тематичне, семестрове, річне.

Формувальне оцінювання дозволить отримувати інформацію щодо навчальних досягнень учнів не лише учительці/вчителю, а й кожному здобувачеві освіти. Ця інформація необхідна учням для усвідомлення власного просування в навчанні, вчителю – для визначення рівня складності завдань і коригування освітнього процесу з урахуванням можливостей і потреб класу. Формувальне оцінювання може здійснюватися у формі само- та взаємооцінювання, зокрема учні/учениці співставляють досягнутий результат своєї діяльності з її метою, аналізують успіхи і причини індивідуальних невдач у вивченні навчального матеріалу та визначають можливі шляхи їх подолання.

Поточне оцінювання призначене для встановлення рівнів опанування здобувачами освіти навчального матеріалу та здійснення корегування щодо застосованих технологій навчання. Опроваджувати поточне оцінювання необхідно систематично, використовуючи завдання на повторення пройденого матеріалу й закріплення вивченого.

При здійсненні **підсумкового оцінювання** необхідно використовувати завдання для визначення рівня досягнень за кожною групою результатів: (учениця/учень) опрацьовує та використовує інформацію, застосовує її в житті.

Для проведення зазначених видів оцінювання ефективно використовувати компетентнісно орієнтовані завдання. Оцінюванню також підлягає сформованість у здобувачів освіти наскрізних умінь, визначених Державним стандартом базової середньої освіти: читання з розумінням, висловлення власної думки усно й письмово, конструктивне керування емоціями, критичне й системне мислення, логічне обґрунтування позиції, творчість, ініціативність, конструктивне керування емоціями, оцінювання ризиків, ухвалювання рішень, розв'язування проблем, співпраця з іншими.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті базової та повної загальної середньої освіти, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів 6-9 класів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації,

	рідною — у разі відмінності) мовами	поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем
2	Спілкування іноземними мовами	Уміння:здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування. Ставлення:критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов. Навчальні ресурси:підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.
3	Математична компетентність	Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту;

		будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
5	Інформаційно-цифрова компетентність	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження

		або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)
8	Соціальна і громадянська компетентності	Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту
9	Обізнаність і самовираження	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні

	у сфері культури	та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва
10	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ошадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізні лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- *організацію навчального середовища* — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;

- окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;

- роботу в проектах;

- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньо-предметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Для учнів з особливими освітніми потребами, які здобувають базову середню освіту в інклюзивних класах закладу, навчальний план визначає кількість годин для проведення корекційно-розвиткової роботи.

Оцінювання відповідності результатів навчання учнів, які завершили здобуття базової середньої освіти, вимогам державних стандартів здійснюється шляхом державної підсумкової атестації.

III. Рекомендовані форми організації освітнього процесу

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;

- розвитку компетентностей;

- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;

- корекції основних компетентностей;

- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі

брифінги, квести, інтерактивні уроки, інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття – це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція (для 8-9 класів) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу. Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу. Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

IV. Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

На основі освітньої програми закладу освіти складено та затверджено навчальний план, що конкретизує організацію освітнього процесу.

Оцінювання відповідності результатів навчання учнів, які завершили здобуття базової середньої освіти, вимогам державних стандартів здійснюється шляхом державної підсумкової атестації.

V. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти

Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

Освітня програма закладу освіти та перелік освітніх компонентів, що передбачені відповідною освітньою програмою, оприлюднюються на веб-сайті закладу освіти (у разі його відсутності – на веб-сайті його засновника).

**Робочий навчальний план
для індивідуального навчання учнів 1 класу
з українською мовою навчання та 5-денним робочим тижнем**

Назва освітньої галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень
Мовно-літературна, у тому числі:		
Українська мова та література	Навчання грамоти	6
Іншомовна освіта	Іноземна мова (англійська)	2
Математична	Математика	6
Природнича	Я досліджую світ	2
Соціальна і здоров'язбережувальна		
Громадянська та історична		
Технологічна	Дизайн і технології	1
Мистецька*	Музичне мистецтво	1
	Образотворче мистецтво	1
Фізкультурна **	Фізична культура	1
Усього		19+1
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		0
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження здобувача освіти		22
Сумарна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)		20

*Загальноосвітній навчальний заклад може обирати інтегрований предмет «Мистецтво» або окремі предмети: «Музичне мистецтво» та «Образотворче мистецтво».

**Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого тижневого навчального навантаження здобувача освіти, але обов'язково фінансуються.

Робочий навчальний план
початкової освіти з українською мовою навчання
та 5-денним робочим тижнем

Назва освітньої галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень		
		2	4	Разом
<i>Інваріантний складник</i>				
Мовно-літературна, у тому числі:				
Українська мова та література	Українська мова	3,5	3,5	7
	Читання	3,5	3,5	7
Іншомовна освіта	Іноземна мова (англійська)	3	3	6
Математична	Математика	4	5	9
Природнича	Я досліджую світ	3	3	6
Соціальна і здоров'язбережувальна				
Громадянська та історична				
Технологічна	Дизайн і технології	1	1	2
Інформатична	Інформатика	1	1	2
Мистецька*	Музичне мистецтво	1	1	2
	Образотворче мистецтво	1	1	2
Фізкультурна **	Фізична культура	3	3	6
Усього		21+3	22+3	43+6
<i>Варіативний складник</i>				
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		0	0	0
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження здобувача освіти		22	23	45
Сумарна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)		24	25	49

*Загальноосвітній навчальний заклад може обирати інтегрований предмет «Мистецтво» або окремі предмети: «Музичне мистецтво» та «Образотворче мистецтво».

**Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого тижневого навчального навантаження здобувача освіти, але обов'язково фінансуються.

Складено відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 21.03.2018 року № 268, Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом О.Я.Савченко, затвердженої рішенням Колегії Міністерства освіти і науки України від 22 лютого 2018 року.

**Робочий навчальний план
для індивідуального навчання учнів 3 класу
з українською мовою навчання та 5-денним робочим тижнем**

Назва освітньої галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень
Мовно-літературна, у тому числі:		
Українська мова та література	Українська мова	3
	Читання	2,25
Іншомовна освіта	Іноземна мова (англійська)	1,5
Математична	Математика	3
Природнича	Я досліджую світ	1,5
Соціальна і здоров'язберезувальна		
Громадянська та історична		
Технологічна	Дизайн і технології	0,75
Інформатична	Інформатика	0,75
Мистецька*	Музичне мистецтво	0,75
	Образотворче мистецтво	0,75
Фізкультурна **	Фізична культура	0,75
Усього		14,25+0,75
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		0
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження здобувача освіти		23
Сумарна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)		15

*Загальноосвітній навчальний заклад може обирати інтегрований предмет «Мистецтво» або окремі предмети: «Музичне мистецтво» та «Образотворче мистецтво».

**Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого тижневого навчального навантаження здобувача освіти, але обов'язково фінансуються.

Робочий навчальний план
базової освіти з українською мовою навчання
та 5-денним робочим тижнем

Назва освітньої галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень	
		5	6
Мовно-літературна	Українська мова	4	4
	Українська література	2	2
	Зарубіжна література	1,5	1,5
	Іноземна мова (англійська)	3,5	3,5
Математична	Математика	5	5
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2	2
	Географія	-	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1
	Етика	0,5	0,5
Громадянська та історична	Вступ до історії України	1	-
	Історія України. Всесвітня історія	-	2
Інформатична	Інформатика	1,5	1,5
Технологічна	Технології	2	2
Мистецька	Музичне мистецтво	1	1
	Образотворче мистецтво	1	1
Фізкультурна *	Фізична культура	3	3
Разом		26 + 3	29 + 3
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	-	-	-
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	31
Всього (без урахування поділу класів на групи)		29	32

* Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого тижневого навчального навантаження здобувача освіти, але обов'язково фінансуються.

Складено відповідно до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти навчальних з українською мовою навчання, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02.2020 року № 235 (додаток 3).

Робочий навчальний план
базової освіти з українською мовою навчання
та 5-денним робочим тижнем

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
		7	9
Мови і літератури	Українська мова	2,5	2
	Українська література	2	2
	Іноземна мова (англійська)	3	3
	Зарубіжна література	2	2
Суспільствознавство	Історія України	1	1,5
	Всесвітня історія	1	1
	Основи правознавства	-	1
Мистецтво*	Музичне мистецтво	1	-
	Образотворче мистецтво	1	-
	Мистецтво	-	1
Математика	Алгебра	2	2
	Геометрія	2	2
Природознавство	Біологія	2	2
	Географія	2	1,5
	Фізика	2	3
	Хімія	1,5	2
Технології	Трудове навчання	1	1
	Інформатика	1	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1
	Фізична культура**	3	3
Разом		28+3	30+3
Додатковий час на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		0	0
Гранично допустиме навчальне навантаження		32	33
Всього (без урахування поділу класів на групи)		31	33

*Загальноосвітній навчальний заклад може обирати інтегрований курс «Мистецтво» або окремі курси: «Музичне мистецтво» та «Образотворче мистецтво».

**Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

*** В межах галузі «Суспільствознавство» у 6 класі вивчається інтегрований курс «Всесвітня історія. Історія України».

Складено відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405 (додаток 1).

Робочий навчальний план
для індивідуального навчання учнів 8 класу
з українською мовою навчання та 5-денним робочим тижнем

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень
Мови і літератури	Українська мова	2
	Українська література	2
	Іноземна мова (англійська)	2
	Зарубіжна література	2
Суспільствознавство	Історія України	2
	Всесвітня історія	2
Мистецтво*	Мистецтво	1
Математика	Алгебра	2
	Геометрія	2
Природознавство	Біологія	3
	Географія	2
	Фізика	2
	Хімія	3
Технології	Трудове навчання	1
	Інформатика	1
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1
	Фізична культура**	2
Разом		30+2
Додатковий час на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		0
Гранично допустиме навчальне навантаження		33
Всього (без урахування поділу класів на групи)		32

*Загальноосвітній навчальний заклад може обирати інтегрований курс «Мистецтво» або окремі курси: «Музичне мистецтво» та «Образотворче мистецтво».

**Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

Складено відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405 (додаток 1).

Перелік модельних навчальних програм для закладів загальної середньої освіти, за якими здійснюється вивчення предметів інваріантної складової навчального плану для 5-6 класів, затверджених наказом МОН України від 12 липня 2021 року № 795

№ з/п	Назва модельної навчальної програми
1.	Українська мова. 5-6 класи. Автори: Заболотний О.В., Заболотний В.В.
2.	Українська література. 5-6 класи. Автори: Архипова В.П., Січкара С.І., Шило С.Б.
3.	Зарубіжна література. 5-6 класи. Автори: Ніколенко О.М., Ісаєва О.О., Клименко Ж.В., Мацевко-Бекерська Л.В., Юлдашева Л.П. та ін..
4.	Іноземна мова. 5-9 класи. Автори: Редько В.Г., Шаленко О.П.
5.	Вступ до історії України та громадянської освіти. 5 клас. Автори: Гісем О.В., Мартинюк О.О.
6.	Етика. 5-6 класи. Автори: Адвортія С.Д., Бакжа Т.В., Желіба О.В.
7.	Історія України. Всесвітня історія. 6 клас. Автори: Олександр Гісем, Олександр Мартинюк, Наталія Сорочинська, Ольга Гісем, Ярослав Василенко
8.	Математика. 5-6 класи. Автор: Істер О. С.
9.	Пізнаємо природу. 5-6 класи (інтегрований курс). Автори: Біда Д.Д., Гільберг Т.Г., Колісник Я.І.
10.	Географія. 6-9 класи. Автори: Запотоцький С.П., Карпюк Г.І., Гладковський Р.В.
11.	Здоров'я, безпека та добробут. 5-6 класи (інтегрований курс). Автори: Воронцова Т.В., Пономаренко В.С., Лаврентьєва І.В., Хомич О.Л.
12.	Мистецтво. 5-6 класи (інтегрований курс). Автор: Кондратова Л.Г.
13.	Інформатика. 5-6 класи. Автори: Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І. та ін.
14.	Технології. 5-6 класи. Автори: Ходзицька І.Ю., Горобець О.В., Медвідь О.Ю., Пасічна Т.С., Приходько Ю.М.
15.	Фізична культура. 5-6 класи. Автори: Педан О. С., Коломоєць Г. А. та ін.

Перелік навчальних програм, за якими здійснюється вивчення предметів інваріантної складової навчального плану для 5-9 класів

№ з/п	Клас	Назва навчальної програми	Наказ, яким затверджено
1.	7-9	Навчальна програма з української мови в 5-9 класах	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
2.	7-9	Українська література. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
3.	7-9	Програма із зарубіжної літератури для 5-9 класів	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
4.	7-9	Навчальна програма з англійської мови для учнів закладів загальної освіти II ступеня	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
5.	7-9	Історія України, Всесвітня історія 5- 9 класи	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
6.	9	Навчальна програма основ правознавства	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
7.	7-9	Навчальна програма з математики для 5-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
8.	7-9	Навчальна програма з фізики 7-9 класи	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
9.	7-9	Програма з біології для 6-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів (оновлена)	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
10.	7-9	Програма з географії для 6-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів (оновлена)	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
11.	7-9	Навчальна програма з хімії 7-9 класи	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
12.	7-9	Основи здоров'я 5-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
13.	7-9	«Мистецтво 5-9 класи» Автор Л.Масол. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
14.	7-9	Трудове навчання для 5-9 класів (дівчата). Програма для загальноосвітніх навчальних закладів	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
15.	7-9	Програма курсу «Інформатика» для 5-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
16.	7-9	Програма з фізичної культури для загальноосвітніх навчальних закладів 5-9 класів	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407